

Η Η Ω Σ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΝ ΝΑΥΠΛΙΩ, ΑΠΡΙΛΛΙΟΥ, 3, 1830 ΕΤΟΣ :

Πενίαν και άτιμία
άφαιρείται παιδεία. Σολ. ιγ, 18

Ο Κύριος Πήιλ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας, ἀπαντῶν εἰ τὸν λόγον τοῦ Φιλέλληνοσ Ῥούσοσ, λέγει, ὅτι ποτὲ δὲν ἐφρήνησαν αἱ Σύμμαχοι δυνάμεις νά ὑπαγορεύσουσ δεσποτικὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' οὐδε ἕγινε κέμμία συνθήκη, διὰ νά ἐμποδίσουσ τὴν κατὰσαιν τῶν δεσμῶν ἐκείνων, οἵτινες εἶναι σύμφωνοι μὲ τὴν παροῦσαν κατὰσαιν τῆσ Ἑλλάδοσ. (α) ὅτι, ἀν καὶ τὰ νεωσὶ δοθέντα εἰς τὴν Ἑλλάδα θρα εἶναι ὀλιγώτερον ἐκτεταμένα παρὰ τὰ προσδιοριζόμενα ἀπὸ τὸ Πρωτόκολον τῆσ 22 Μαρτίου, ἡ γινόμενη ἤδη συνθήκη διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν, εὐδαιμονίαν καὶ ἀσφάλειαν τῆσ Ἑλλάδοσ εἶναι ἀρκετὴ ἀνταμοιβὴ τῆσ ἐλαττώσεωσ τῶν ὀρίων, (β) καὶ ὅταν παρουσιασθοῦν εἰς τὴν Βουλὴν τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆσ Ἑλλάδοσ ἔγγραφα, θέλουσ βεβαιώσει τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων του, κ.γ.λ (Ἀσὴρ)

(α) Οἱ σύμφωνοι μὲ τὰσ γρείας καὶ τὸ πνεῦμα τῶν Ἑλλήνων δεσμοὶ ἴναι, οἱ τῆσ Κοινοβουλευτικῆσ Κυβερνήσεωσ. ὅποιοιδήποτε ἄλλο σύστημα καὶ ἀν ἐμεσολάβησε προσωρινῶσ εἰς τὸ ἐνεαστέσ τοῦτο διάστημα τοῦ ἀγῶνὶσ μασ ἀπέτυχε καὶ ἀπέτυχε πολὺ. Ἡ ὀλιγοχρόνιοσ διάρκεια τῆσ Διοικητικῆσ Ἐπιτροπῆσ, ἡ μεγάλη κατ' αὐτῆσ ἀγανάκτησισ τῶν Ἑλλήνων, ἡ γενικὴ σημερινὴ δυσαρέσκεια διὰ τὸ σύστημα τῆσ παροῦσεσ προσωρινῆσ Κυβερνήσεωσ, ἀπέδειξαν τὸ πρᾶγμα σαφέστατα. Ἐπειτα, οἱ Ἕλληνεσ εἶναι εἰς τὸν ἴσχατον βαθμὸν πτωχοὶ, ἔμειναν πολλὰ ὀλιγοὶ, εἶναι ἀόικοι, ἀποροὶ,

δυσουχείς, επιφορτισμένοι από διάφορα χρέη, εις ένα λόγον
 εροῦνται τὸ πᾶν. ὕδεν καὶ διὰ τὴν δυνηθεὶν μίαν ἡμέραν
 νὰ θεραπεύουν κατὰ μικρὴν τὰς ἀναπορεύτους καὶ καταπει-
 γούσας ταύτας ἀνάγκας των, καὶ νὰ ἀνασάνουν ὀλίγον ἀπὸ
 τῆς θανάτων, καὶ τὸ κυριώτερον νὰ μορφωθοῦν εἰς Ἔθνος,
 θεωροῦν ἀναγκαϊότατον νὰ μὴ παρεκτραποῦν οὔτε βήμα ἀπὸ
 τὴν ἰδίαν τῆς Κοινοβουλευτικῆς ταύτης Κυβερνήσεως, ἥτις
 μόνη τοῦς ὑπόσχειται τὴν θεραπείαν ταύτην.

Οἱ Ἕλληνες προσέτι ἔρθασαν νὰ γνωρίσουν ἀπὸ τὰ πράγ-
 ματα, ὅτι εἰς κἀνένα ἄλλο εἶδος Κυβερνήσεως δὲν ἔμπορουν
 νὰ εὗρουν τὰς προσωπικὰς ἐγγυήσεις των, δηλαδή τὰς ἐγ-
 γυήσεις τῆς ἰδιοκτησίας των, τῆς συνιδεοσύνης των, τῶν φρο-
 νημάτων των, τῆς ἀτομικῆς των ἀσφαλείας κ. λ. π. κα-
 ρὰ εἰς τὸ Κοινοβουλευτικόν. Τὰ μερικὰ συμφέροντα τῶν
 Πολιτῶν δὲν ἐπαναπαύονται παρὰ εἰς μόνους τοὺς κατ'
 ἐλευθέραν ἐκλογὴν των Ἀντιπροσώπους αὐτῶν. Εἰς τὸ Συ-
 νέδριον τῶν Ἀντιπροσώπων των ταύτων, ἦτοι τὴν Βουλὴν,
 ἐνεπισέδθησαν τὴν διάθεσιν τῶν μέσων, τὰ ὅποια αὐτοὶ ὡς
 ἐλεύθεροι πολῖται ἔχουν νὰ συνεισφέρουν ἀκαταπαύτως πρὸς
 συντήρησιν τῆς Πολιτείας των, καὶ τῆς κοινωνικῆς των εὐ-
 ταξίας. εἰς ἕνα λόγον, εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώ-
 πων των ἐνεπισέδθησαν τὴν Νομοδοτικὴν ἐξουσίαν, καὶ ἡ
 κοινωία των καμμίαν πράξιν δὲν ἔμπορεῖ νὰ γνωρίσῃ, ἥτις
 δὲν πηγάζει ἀπὸ αὐτοῦς τοὺς Νόμους τῆς Βουλῆς.

Ἐγνώρισαν εἰς ποίας παρεκτροπὰς, καὶ εἰς ποίους κιν-
 δύνους ἐξωκεῖλαι ἡ Νομοτελεστικὴ ἐξουσία, ὅπταν δὲν εἶναι
 χαλινωμένη μετὰ τὸ ὑπεύθυνον, καὶ ὅπταν ἡ Βουλὴ, ἐνώπιον
 τῆς ὁποίας εἶναι ὑπεύθυνος δὲν τὴν προσέχη μετὰ ὄμματι
 Ἄργου, καὶ ἡ κοινὴ τῶν πολιτῶν ὑπόληψις δὲν κρίνει καὶ
 ἀνακρίνει κατ' ἡμέραν ὕλας γενικῶς τὰς πράξεις της.

Αὐτὰ τὰ πράγματα τοὺς ἐδίδαξαν πῶσον ὀλέθριον πράγ-
 μα εἶναι εἰς τὴν ἀσφάλειαν, ἐλευθερίαν των κ. λ. π. τὸ
 μὴ ἀνεξάρτητον τῆς Δικαστικῆς ἐξουσίας. διότι ἂν κατὰ τὸ
 Σύνταγμα μας ἡ Δικαστικὴ αὕτη ἐξουσία εἶναι ὕλως διόλου
 ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὴν Νομοτελεστικὴν, καὶ τὸ τῆς Δικαιοσυ-
 νης ὑπουργεῖόν μας δὲν εὗρηκε διόλου πύξιν εἰς τὰς πρά-
 ξεις του, ἢ καὶ ἂν τὴν εὗρηκεν τὴν ἔχασε καὶ πράττει ἄλλ'

ἀντ' ἄλλων κατ' ἡμέραν, τί ἤθελε γέναι ἂν ἦτον καὶ ἡ
 χαλινωτὸν; Ὁ ἐμβριθὴς οὗτος Γραμματεὺς μας ἐσχαθῆ
 ὅτι συνεχαιροτομήθη καὶ Ἀρχιδικαστὴς, ὕδεν καὶ ἐπεμβαίνει εἰς
 ὕλας τὰς κρισολογίας κ. λ. π. καὶ τὸ φρικώτερον ἀπ' ὕλα
 χαιροτονεῖται μετὰ συνηγορικὰ σοφίσματα, ἀπέχοντα τῶσον μα-
 κρὰν τοῦ Συντάγματός μας, ὅσον ἡ ἀλήθεια τοῦ ψεύδους.
 χαιροτονεῖται, λέγομεν, αὐτόρυτον, ὑπέροκτον, Ἀκουστικ-
 κὸν Δικαστήριον!!! Τοιαῦτα καὶ ἄλλα μωρὰ ὡς ἀπὸ μέρους καὶ
 τῶν ἄλλων Ἰουργῶν βλέπουσιν, ὅτι ὑποφέρουν οἱ Ἕλληνες
 διότι ἔλειψαν προσωρινῶς αἱ συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς των,
 ἀλλ' ἂν ἔλειπαν καὶ οἱ θεσμοὶ των οὗτοι, τί ἤθελεν ὑποφέρει;

Ἀλλὰ συγχωρήσατε Κύριοι Γραμματεῖς τὴν τόλμην μας, ἂν
 ἀποτείνωμεν καὶ πρὸς Σᾶς τὸν λόγον μας. Καιρὸς εἶναι
 πλέον νὰ παύσασθε ἀπὸ τοῦ νὰ κατ' ἐχράσασθε τὴν ἐμπιστοσύνην μας
 καὶ αὐτὴν τὴν καλοκάγαθίαν τοῦ Σεβασμίτου Προέδρου τῆς Πολι-
 τείας μας. Καιρὸς εἶναι νὰ ἐξυπνίσασθε κατ' ὕλην τὴν ἔκτα-
 σιν τοῦς συνταγματικοὺς νόμους μας, καὶ νὰ συγκαλέσατε
 τὴν Βουλὴν εἰς τὰς Συνεδριάσεις της. ὁ τῶσον μακροχρόνι-
 ος, ἀδελφοί, ὕπνος τοῦ Συντάγματός μας κατήνησε σχεδὸν
 ἡμᾶς εἰς λιθαργίαν. φθάνει ὁ καιρὸς κατ' ὄν πρέχουμεν εἰς
 τὰ τυρλί. οἱ Ἀντιπρόσωποι Βουλευταὶ μας ἀπαιτεῖται
 νὰ συνέλθουν πλέον διὰ νὰ ἰδοῦσι πῶς πρέχουμεν, καὶ τί γίνε-
 ται εἰς τὴν Πολιτείαν μας. καὶ κατὰ τὰς χρείας μας καὶ
 χρείας αὐτῆς νὰ διαθέσουν οὗτοι τὰ πρὸς συντήρησιν
 της βάρη μας. Ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἔχει ἄλλον παρὰ τοῦ-
 τον τὸν σκοπὸν, καὶ κατὰ τὸ Α. φήρισμα αὐτῆ, ὡς φαίνεται, τῶ-
 ρα δὲν συγκαλεῖται. Ἡ Γερουσία δὲ εἶναι ἄλλο τι παρ' ἕν
 Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, τὸ ὅποιον ἀνήκει ἀμέσως εἰς
 τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὕχι εἰς τὸ Ἔθνος. Μὴ μᾶς ἐμπεροδύε-
 τε, παρακαλοῦμεν, τὰ πράγματα μας. ἐπιθυμοῦμεν νὰ τὰ
 βλέπωμεν ἀπλά. Παντοῦ οἱ Πολῖται ζητοῦν κἄν τὴν συγκρό-
 τισιν τῶν Συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς, ἢ συγκαλέσατέ την
 λοιπὸν, ἢ δεῖξέτέ μας ποῖα πράξις Ἐθνικῆς Συνελεύσεως
 κατήγησε τὴν ἐνέργειαν τῆς Βουλῆς αὐτῆς καὶ τὰ καθή-
 κοντα τὰ ἀναφερόμενα εἰς αὐτὴν τοῦ Συντάγματός μας,
 διὰ νὰ μᾶς ἡσυχάσετε.

Ἡμεῖς ἀποροῦμεν μετὰ Σᾶς. τὸ Σύνταγμα μας, λέγατε,
 εἶναι ἔχετε ὁδηγὸν εἰς τὰς πράξεις Σας, ἀλλὰ δίδεται τάχα

εἰς ἄλλα μὲν νὰ ἐνεργῆται, καὶ εἰς ἄλλα νὰ καταπατῆται; καὶ πῶς ἠκούσθη τούτο;

Μάθετε, Κύριοι, ὅτι ἡμεῖς θεωροῦμεν πάντοτε εἰς ἐνέργειαν πραγματικὴν τὴν Βουλὴν μας, καὶ ἂν Σεῖς διὰ νὰ μὴ δώσετε λόγον διὰ τὰς πράξεις Σας ἀναβάλλετε ἕλόνεν τὰς Συνεδριάσεις τῆς· συλλογισθῆτε ὅτι θὰ δώσετε διὰ τούτα ἀπολογίαν μίαν ἡμέραν εἰς τὸ Ἔθνος· συλλογισθῆτε ὅπως σράγια ἐκούσια ἐπροσέφεραν εἰς τὸν Βασιῶν τῆς ἐλευθερίας, ὅπως αἵματα ἐχύθησαν καὶ, ὅπως ἀνήκουσα καὶ ἀπαρδαιγμάτια δεινὰ υπέφεραν οἱ Ἕλληνες υπέρ τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς, ἢ ὅπως ἐπιβουλεύεται, ὅπως καθ' ἕλην τὴν ἔκασιν δὲν ἐνεργοῦνται αἱ θιλήσεις αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων· συλλογισθῆτε τέλος πάντων, ὅτι πλησιάζει ὁ καιρὸς καθ' ὃν θέλετε δῶσεν λεπτομερῆ λογαριασμὸν διὰ τὰς πράξεις Σας αὐτῆς, καὶ συλλογισθῆτε, ὅτι ἂν δὲν προλάβετε τὴν Σεραπέαν τῶν δεινῶν, τὰ ὅπως ἐπαπειλοῦν τὸ Ἔθνος αὐταὶ αἱ παρεκτροπαὶ Σας ὅποια ἀπολίαν, καὶ ὅποια δίκην θέλετε δῶσεν εἰς τὸν Κόσμον, εἰς τὰς ἐπερχομένας γεννεὰς καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἑσπρίαν. Ἡ δὲ κακὴ βουλή τῶ βουλευέσαντε κακίς η.

(β) Ὅποιαν εὐδαιμονίαν καὶ ὅποιαν ἀνταμοιβὴν λαμβάνουν ἤδη οἱ Ἕλληνες μὲ τὴν πραγματικῶς ἀνύπαρκτον ἀνεξαρτησίαν των, δὲν ἠμποροῦμεν τοῦλάχιστον ἡμεῖς νὰ τὴν ἐννοήσωμεν. Ἔθνος, εἰς τὸ ὅποιον, ὅπως εἶχε συγκροτηθῆ εἰς διὰ ἀόριτος πασιανεῖς συμφωνίας του, μίλις ἔμειναν 750,000, κί οἱ κί οἱ. Ἔθνος τὸ ὅποιον πρὶν τῆς ἐπαναστάσεως του εἶχε βαρῦτατα χρέη, ἐν μέγα μέρος τῆς ἐπαναστάσεως του μάλισα ἐκλήσασε καὶ ἀπὸ αὐτὰ, καὶ κάμνει καθ' ἡμέραν καὶ ἄλλα μυρία ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ χρέη μετὰ τὴν ἐπαναστάσιν του, τὰ ὅποια ἀναλογιζόμενα φθάνουν ἴσως τὰς 250,000,000 Φοίνικας, καὶ κοντὰ εἰς αὐτὰ, χρεωεῖ προσέτι τύσας ἀποζημιώσεις, τύσας περιθάλλεις μυριάδων χηρῶν καὶ ὄρφανῶν. Ἔθνος, ἀπὸ τὸ ὅποιον ὅποιαν λείψον αἱ ἰσχυραὶ τῆς Ἀκαρνανίας κ. λ. π. μέρη θέσεις μὲ ἐν μέγα μέρος γῆς καὶ κατοίκων, ὡς λογαριάζουν τὴν σήμερον, ὅποιαν λείψον ἀπ' αὐτὸ τὸ προκύργιον του ἢ Κρήτη, προσέτι ἢ Σάμος, Χίος, Κάσος, Κάρπαθος κ.λ. μὲ τοὺς κατοίκους των, ἂν

ὑπάρξῃ δυνατὸν ν' ἀποχωρισθοῦν οὗτοι ἀπὸ τοὺς συναγωνιστὰς των, ἢ οἱ συναγωνιστὰς των ἀπὸ αὐτοὺς. Ἔθνος, εἰς τὸ ὅποιον δὲν ἀρῆνεται κανεὶς φυσικὸς φραγμὸς καὶ ὕριον ἄλλ' εἶναι ἕλως διόλου ἐκτεθειμένον εἰς τὰς ἀμέτους προσβολὰς τοῦ ἐχθροῦ· διότι, ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ Στερεὰ Ἑλλάς χωρὶς Μακρονόρος, Ἀκαρνανίαν καὶ λ. ἢ Πελοπόννησος καὶ Νῆσοι τοῦ Αἰγαίου Πελάγους χωρὶς τὴν Κρήτην; Ἔθνος, τοῦ ὅπου οἱ μένοντες κάττικοι, ὅσον καὶ ἂν ἤθελον ἐπιφορτισθῆ δὲν θὰ δυνηθοῦν νὰ δώσουν περισσότερα ἀπὸ 7500,000 φοίνικας κατ' ἔτος εἰς τὴν Διοίκσιν του, καὶ μετὰ τὰ ὅποια μόνον ἔχομεν νὰ βασιάζωμεν τὸ ναυτικὸν μας τὸ στρατιωτικὸν, τὸ πολιτικὸν, νὰ πληρώσωμεν τοὺς τόκους καὶ ἀποβεῖν των χρεῶν μας· ν' ἀποζημιώσωμεν καὶ νὰ περιθάλλωμεν τύσας χῆρας καὶ ὄρφανὰ, Ἔθνος, ἀπὸ τὸ ὅποιον ἐκφαίρεται τὸ ἱερώτερον χαρακτηριστικὸν τῆς πίσεως του μὲ τοὺς συναγωνιστὰς του, τὸ τοιοῦτον Ἔθνος, λέγομεν, ποιουτοτρόπως σχηματιζόμενον, ἠμπορεῖ διὰ ὄνομα Θεοῦ νὰ εὐδαιμονήσῃ, ἢ νὰ ὑπάρξῃ ποτέ; (σημ. τοῦ Ἐκδ.)

Ὁ δὲ Λόρδος Πάλμερσων λέγει εἰς ἀπάντησιν τὰ ἀκόλουθα· Ἦταν ἢ Βουλὴ πληροφορηθῆ ἀπὸ τὰ περιμενόμενα ἔγγραφα τὴν ἐκπλήρωσιν των, ἴσα ἀφορῶσι τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν τῆς Ἑλλάδος, ὁ Κύριος Πήϊλ θέλει κριθῆ ἄξιος τῶν εὐχαριστιῶν τύσων ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς, καθὼς κί τῆς Πατρίδος. Παρατηρεῖ ἐν τούτῳ, ὅτι ὁ Κύριος Πήϊλ ἔσφαλε πολὺ διαταινόμενος, ὅτι ἢ προσθήκη τῆς Κρήτης εἰς τὴν Ἐπικράτειαν τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι οὐσιώδης εἰς τὴν εὐτυχίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν τῆς νέας Ἐπικρατείας· ἀλλὰ τούτο δὲν τοῦ ἐπροξενούσε τύσον μεγάλην ἐκπλήξιν, διότι καθεὶς, ὅπως ἔδωκε προσοχὴν εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἀμφιβάλλει παντάπασι, ὅτι ἢ ἀνεξαρτησία καὶ ἢ στρατιωτικὴ υπεράσπισις τῆς κρέμαται κυρίως ἀπὸ τὴν Κρήτην· ὅτι δὲ ἤθελε τὸν λυπήσει κατάκαρδα εἶναι, τὸ νὰ μὴν ἐκπληρώσῃ ἢ Κυβέρνησις τὰς ὑποχρεώσεις τῆς, κατὰ τὸ ἀληθές πνεῦμα τῆς Συνθήκης τῆς 6 Ιουλίου, καὶ δικαίως· διότι τὸ τοιοῦτον βλάπτει τὴν τιμὴν καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Μεγάλης Βρετανίας· συμφερότατον ἤθελεν εἶσθαι εἰς τὴν Ἀγγλίαν νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν νέαν Ἐπικράτειαν τὰ μέγα τοῦ νὰ διατηρῆ

μνη της τήν ιδίαν της ανεξαρτησίαν. διότι αν αφίνετο εις
 κατάσκοπον τοιαύτην, ὡς νὰ μὴ δύναται νὰ βοηθῆ καὶ ὑπε-
 ρασπίξῃ ἑαυτήν, ἢ πρώτη ἀδικία, τὴν ὅποιαν ἤθελεν ἐπι-
 χειρήσει τις κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἤθελεν εἶσθαι σημεῖον προς
 σκοποῦν τὰς Συμμάχους δυνάμεις νὰ ἐλθῶσιν εἰς ὑποσήμεν
 τῶν ἄρθρων τῆς Συνθήκης των. τοιοῦτοτρόπως ἡ Ἀγγλία
 ἤθελε περιπέσει εἰς δυσκολίας, τὰς ὅποιας ἢ πίσις τῶν συν-
 θηκῶν εὐκόλως ἤθελεν ἐξομαλίσαι. ἤμπορεῖ νὰ εἴπῃ τις, ὅτι
 αἱ δυνάμεις θέλου ἐγγυηθῆ τὴν ανεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος.
 Τοῦτο δύναται νὰ ἦναι ἀληθές, ἀλλὰ ταυτεχρόνως εἶναι
 ἀληθές, ὅτι αἱ σχέσεις τούτων τῶν δυνάμεων, τύσον πρὸς
 τὴν Ἑλλάδα, ὅσον καὶ πρὸς ἀλλήλας, ἤμποροῦν νὰ λάβουν
 τοιαύτας μεταβολὰς, ὡς νὰ μὴ δύναται πλέον νὰ ἐκκλη-
 ροῦν τὰς μεταξὺ των γενομένας συμφωνίας περὶ τῆς δια-
 τηρήσεως τῆς Ἑλλάδος, ὡς ανεξαρτήτου καὶ χωριστῆς Ἐπι-
 κρατείας. διὰ τοῦτο ἡ μόνη ἀσφάλεια, τὴν ὅποιαν καὶ ἡ
 Ἑλλὰς καὶ ἡ Ἀγγλία ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν, εἶναι τὸ νὰ δο-
 θῶσιν εἰς τὴν πρώτην Ἐπικράτεια καὶ σύνορα τοιαῦτα,
 ὡς νὰ καθιστῶσι κἀκε ἀδικίαν δυσκολοεπιχείρησον. ἐάν ὅμως
 ἀφεθῆ ἡ Ἑλλὰς ἀδύνατος καὶ ἀνίκανος πρὸς ἰδίαν ὑπερά-
 σπισιν, ἢ Ἀγγλία θέλει λάβει σημαντικὴν βλάβην εἰς τὰς
 σχέσεις της μὲ τὸ Ἀνατολικὸν τῆς Εὐρώπης. διὰ μίαν θέ-
 λει ἀνοιχθῆ εἰς τὴν ξένην ἐπιρροήν, καὶ ἡ νέα Ἐπι-
 κράτεια θέλει κατασθῆ θῆατρον τῶν ἀγώνων τῆς ἐπιρροῆς
 αὐτῆς, καὶ ἴσως, τῶν μαχῶν ἐνόπλων ἀνδρῶν. οἱ κόλποι
 τοῦ Βόλου καὶ τῆς Ἄρτας λοιπὸν πρέπει νὰ σχηματίζου
 ὅσα ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς νέας Ἐπικρατείας. καὶ ἐσοχάζετο,
 ὅτι τοῦτον ἦτον πολλὰ εὐκατόρθωτον. ὅσοι ὅμως ἐπεθυ-
 μοῦσαν νὰ περιερίβουν τὴν Ἑλλάδα ἐντὸς τῶν στενωπῶν
 ὄρων, ἤθελεν ἀφευκτὰ νὰ τὴν περιορίσουν εἰς τὴν Πελοπόννησον.
 διότι καὶ ἡ Ἀουβρία, καὶ ὅσοι ἄλλοι μετ' αὐτῆς ἐξέφρασαν
 τὴν ἐπιθυμίαν των νὰ δοθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ ἐλαχίστη
 Ἐπικράτεια, ἐγνωμοδύτησαν νὰ περιορισθῆ εἰς τὴν Πελοπόν-
 νησον.

Ὅταν μ' ὅλον τοῦτο παρουσιασθῶν τὰ ἐπίσημα ἔγγρα-
 φα, θέλει φανῆ ἂν ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ὑπερασπίσθῃ τὰ
 ἀληθῆ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος, ἢ τὰ ἐθυσίασε κατὰ τὴν
 ἐπιθυμίαν τῆς Ἀουβρίας. θέλει φανῆ, ἂν ἐλήφθησαν μέτρα ἀνά-

λογα διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἡπείρου, καὶ
 ἂν ὁ κόλπος τοῦ Βόλου πρὸς ἀνατολὰς, καὶ ὁ κόλπος τῆς
 Ἄρτας πρὸς δυσμὰς σχηματίζου ἢ ὄχι τὰ σύνορα τῆς Ἑλ-
 λάδος. αὐτὰ ἐθεώρει τὸ ὄντι ὡς ἕρια αἰσιόδη εἰς τὴν στρα-
 τιωτικὴν ὑπεράσπισιν τῆς Ἑλλάδος. ἐπειδὴ εἶναι τὸ φυσικὸν
 σύνορον τὸ σχηματιζόμενον ἀπὸ τὴν σειρὰν τῶν βουνῶν,
 τὰ ὅποια ἐκτείνονται ὡς βραχοκόκαλον ὀπίσω τῆς Ἑλλάδος.
 εἶναι προπύργιον, τὸ ὅποιον ἡ φύσις ἔθεσεν, καὶ τὸ ὅποιον
 τὰ ἔθιμα τοῦ λαοῦ, καὶ αἱ φυσικαὶ περιεστάσεις τοῦ τύπου
 κατασκευάουσαν φανερὸν καὶ ἀρμυδιον. ἀπὸ δὲ τὸ μεσημβρινὸν
 μέρος, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἔχῃ ἡ Ἑλλὰς ἔκτασιν, ἰκανὴν
 νὰ χορηγῆ εἰς αὐτὴν στρατιωτικὴν ὑπεράσπισιν. διότι ἀπὸ
 αὐτὸ τὸ μέρος κυρίως πρέπει νὰ προφυλάττεται διὰ νὰ μὴ
 συγκρουσθῆ μὲ τοὺς γείτονάς της. παραδοξοτάτη δὲ φαίνε-
 ται εἰς αὐτὸν ἡ ἰδέα τοῦ νὰ πληρώσῃ ἡ Ἑλλὰς εἰς γῆν
 τὴν δεδομένην εἰς αὐτὴν πολιτικὴν ανεξαρτησίαν. ἡ τοιαύ-
 τη ανεξαρτησία εἶναι μόνον ἐπὶ φιλῶ ὄνοματι, διότι τὰ δε-
 θέντα ἕρια εἶναι σερμημένα τῶν μέσων τῆς στρατιωτικῆς ὑπε-
 ρασπίσεως, καὶ τοιοῦτοτρόπως θέλει μένει πραγματικῶς ἐ-
 ξαρτημένη. Ἡ φυσικὴ ὑπεράσπισις τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ δυσ-
 μὰς, εἶναι ἡ Κρήτη. διότι. ἂν ἡ Νῆσος αὕτη μὲν εἰς
 τὴν ἐξουσίαν τῶν Τούρκων, τὰ μέσα τῆς ἀδικίας θέλου
 εἶσθαι πάντοτε εἰς χεῖράς των. ὅταν ἔξ' αἰναντίας ἡ
 Κρήτη ἀποτελῆ μέρος τῆς Ἑλλάδος, οἱ Λιμένες τῆς Τούρ-
 κίας θέλου εἶσθαι πολλὰ μακρὰν, καὶ οἱ Τούρκοι δὲν θέ-
 λου ἤμπορεῖ νὰ κάμνουν συχνὰς καὶ τρομερὰς προσβολὰς
 κατὰ τῶν Ἑλλήνων. ἀλλ' ἂν ἀφεθῆ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν
 Τούρκων, τοιοῦτου εἶδους ἐπιχειρήσεις θέλου κατασθῆ
 πολλὰ εὐκολώτεροι. ὅθεν, ἂν ἴγινε τί, τὸ ὅποιον τείνει νὰ
 βάλῃ εἰς κίνδυνον τὴν ανεξαρτησίαν τῆς νέας Ἐπικρατείας,
 παρακαλεῖ τοὺς ὑπουργοὺς τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος,
 νὰ εἰσακοθῶν πῶ βεδίζου, καὶ νὰ κλείσουν τὰς θύρας εἰς
 μέλλοντα πόλεμον κατὰ τὴν Ἀνατολήν, προμηθεύοντες τὴν
 πολιτικὴν ἀσφάλειαν, καὶ στρατιωτικὴν ὑπεράσπισιν τῆς Ἑλ-
 λάδος, διότι οὕτω θέλου ἐνεργήσῃ πραγματικῶς τὴν συνθή-
 κην τοῦ Λονδίνου, θέλου εὐχαρισήσῃ τὰς δικαίας ἐλπίδας
 τῶν Ἑλλήνων, καὶ θέλου κάμει τιμὴν καὶ εἰς ἑαυτοὺς καὶ
 εἰς τοὺς Συμμάχους των.

Εἶπεν, ὅτι περὶ αὐτῆς τῆς υποθέσεως δὲν ἤξευρε τίπο-
τε περισσώτερον παρ' ὅτι ἤμπορεῖ κάθε ἄφρονας νὰ μάθῃ
εἰς τοὺς δρόμους ἀπὸ τῶν μὲν καὶ ἀπὸ τῶν δέ, ἢ ἀπὸ τῶν
ἐφημερίδας· ἀλλ' ἦγον πεπεισμένοι, ὅτι ἂν ἡ Ἀγγλία ἐ-
φανέρονεν ἀπορασιακὰ τὴν γνώμην της περὶ τῶν πραγμάτων
τῆς Ἑλλάδος, οἱ Σύμμαχοι ἤθελαν δεχθῆ αὐτὴν, καὶ εἰς
εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἀγγλικοῦ Ἰπουργείου εἶναι νὰ ἀπορα-
σίῃ ἂν ἡ νέα Ἐπικράτεια πρέπει νὰ κατασθῆ ἰσχυρὰ ἢ ὀχι·
Ἐρρέθη ὅτι, διὰ νὰ δώσωμεν τὴν Κρήτην εἰς τοὺς Ἕλληνας
πρέπει πρῶτον νὰ τὴν κυριεύσωμεν ἀπὸ τοὺς Τούρκους, καὶ
πῶθεν προήλθεν τοῦτο, ἀπὸ ποῖαν ἄλλην αἰτίαν, παρὰ ἀπὸ
τὸ ἀκρίβηλον καὶ ἀναποράσιον φέρεσιμον τοῦ Ἀγγλικοῦ Ἰ-
πουργείου; ἀνερέθη προσέτι, ὅτι οἱ Κρήτες δὲν ἔλαβαν μέ-
ρος εἰς τὴν ἐπανάστασιν τῶν λοιπῶν συναδελφῶν των· ἀλλὰ
τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές· διότι ἡμεῖς ἤξευρομεν, ὅτι εἰς τὸ
1827 Ὁ Πρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ σώματος ἦτον ἀπὸ
τὴν Κρήτην, καὶ εἶναι πολλὰ πιθανόν, ὅτι δὲν ἤθελε γένη Πρό-
εδρος Κρής, ἂν οἱ κάτοικοι τῆς Κρήτης δὲν ἦσαν ὑμόφρο-
νες μὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας· πρέπει προσέτι νὰ εἶπω,
ὅτι ἡ Κρήτη εἶναι ἀπὸ τὰς ἐσχάτας κατακτήσεις τῶν
Τούρκων, διότι μόλις ἐκυριεύθη εἰς τὸ 1679, καὶ ἐκτὸς
τῶν λαῶν τῆς Κρήτης, οἱ περισσότεροι ἦσαν Ἕλληνες· μ'
ἔλον τοῦτο οἱ Τούρκοι εἶναι ἤδη κύριοι τῆς Κρήτης, καὶ
τοῦτο, κατὰ τὴν γνώμην μου, πρέπει νὰ ἀποδοθῆ ὅπως δι-
δλου εἰς τὴν μεσολάβησιν τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως· Ἡ
Κυβέρνησις μας, λέγει, χιλιάδες φοραὶς ὑποσχέθη νὰ μὴ
μεσολαβήσῃ, καὶ μ' ἔλον τοῦτο ἐμεσολάβησεν, ἐνκντῶν τῶν
ὑποσχέσεών της· Οἱ Τούρκοι ἐκράτουν ἀδίκως εἰς τὴν ἐξου-
σίαν των τὴν Κρήτην, καὶ τώρα φιλονεικεῖται ἂν πρέπει νὰ
ὑφελθῶν ἀπὸ τὴν ἀδικίαν των· καθολικὸς Νόμος ὑπάρχει
ὅτι δὲν πρέπει τίς νὰ ὠφελῆται ἀπὸ τὴν ἀδικίαν· καὶ ἀξί-
ωμα τῆς δικαιοσύνης εἶναι, ὅτι κανεὶς δὲν ἤμπορεῖ νὰ με-
ταχείρισθῇ τὴν ὁποῖαν ἐπραξῆ ἀδικίαν ὡς δικαιολόγημα,
διὰ νὰ ἐξακολουθῇ νὰ πράττῃ καὶ ἄλλας μεγαλύτερας ἀδι-
κίας· Ὅλοι ἤξευρουσι ὅτι ὁ πόλεμος ἐξακολουθεῖ εἰς τὴν
Κρήτην· καὶ πρέπει ἄραγε νὰ γένη ἄλλη Συνθήκη τοῦ

Παράρτημα

Λονδίνου διὰ τὴν εἰρηνοποίησιν τῆς Κρήτης; ἢ πρέπει νὰ
μενῇ ἐκτεθειμένη ἢ ἀξιοδάκρυτος καὶ δυσυχῆς αὕτη Νῆ-
σος εἰς τὴν λύσσαν τῆς Τουρκικῆς ὀργῆς; τινὲς εἶπαν ὅτι
θέλει γένη ἀμνηστία, ἀλλ' ὅλοι σχεδὸν ἤξευρουσι τί ση-
μαίνει σήμερον ἡ λέξις αὕτη, μεταφραζομένη εἰς τὰς
γλώσσας τῆς Ἰσπανίας, Πορτογαλίας καὶ Τουρκίας· εἰς
τὴν Τουρκίαν ἔχουν μίαν παροιμίαν, ὅτι τρία πράγματα
εἶναι ἀσπλαγχα· ὁ Καῖρος, ἡ Φωγία, καὶ ὁ Σουλτάνος·
καὶ ἂν ἰγνώριζε καλῶς τὴν ἰσχυρίαν τῆς Τουρκίας, ἤθελεν
εἶπει, ὅτι καὶ σήμερον ἐπίσης ἀληθεύει αὕτη ἡ παροι-
μία, καθὼς καὶ ἄλλοτε.

Ἄν ἡ Κρήτη μείνῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Τούρκων, ποῖ-
ον πιθανότατα ἔχομεν, ὅτι οἱ Κρήτες θέλουσι ὑποφέρει μὲ
ὑπομονὴν ἐκεῖνον τὸν ζυγόν, τὸν ὁποῖον οἱ ἀδελφοὶ των
ἀπετείναν; Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποθέσωμεν, ὅτι εἶναι διατε-
θειμένοι νὰ τὸν υποφέρωσι, πόσον εἶναι πιθανόν, ὅτι οἱ
Τούρκοι θέλουσι ζητήσῃ νὰ εὔρουσι ἀφορμὴν, διὰ νὰ χερτά-
σωσι τὴν ἐκδίκησιν, τὴν ὁποῖαν οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἠδύνα-
το νὰ προκαλέσωσι· Τότε λοιπὸν τί θέλει κάμει ἡ Ἀγγλι-
α; πρέπει ἄραγε νὰ ἔχῃ πράγματα εἰς τὴν Κρήτην, διὰ
νὰ διατηρῇ τὴν μεταξύ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων εἰρήνην;
Ἐρρέθη ὅτι τὸ νὰ παρθῇ ἡ Κρήτη ἀπὸ τῆς χεῖρας τῶν Τούρ-
κων, εἶναι ἐναντίον τῆς Συνθήκης τοῦ Λονδίνου· ἀλλὰ δι-
ατὶ δὲν ἔλεγαν τὸ αὐτὸ, καὶ ὅτι οἱ Γάλλοι ἐκατακτοῦσαν
τὴν Πελοπόννησον, καὶ ὅτι πολλὰ ἄλλα παρόμοια πρά-
ξεις ἐγένοντο, εἰς τὸ διάστημα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος; ἡ
Κρήτη θεωρουμένη καὶ ὡς πρὸς τὴν θέσιν της, εἶναι οὐσιώδης
εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῆς Ἑλλάδος· Ἡ Νῆσος αὕτη εἶναι πρὸς
τὴν Ἑλλάδα, ὅ, τι ἡ Κούβα πρὸς τὸ Μεξικόν, καὶ δὲν
εἶναι δυνατόν νὰ μείνῃ ἔξω, χωρὶς νὰ κινδυνεύῃ ἢ ὑπαρῆς
τῆς νέας Ἐπικρατείας· ἀρ' ἐτέρου δὲ μέρους, εἶναι πατὴρ
δυνατὸν ὡς ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος, νὰ εἴκῃ νὰ βλέπῃ
τοὺς ὑπηκόους του κατασφαζομένους ἀπὸ τοὺς Τούρκους,
χωρὶς νὰ τοὺς δώσῃ χεῖρα βοήθειας; καὶ ὅμως, ἂν τοὺς βοή-
θῃ, πρέπει ἀφευκτὰ νὰ ἀκολουθήσῃ πόλεμος μεταξύ αὐ-
τοῦ καὶ τῆς Τουρκίας· εἰς τοιαύτην περιστασίν, ἡ Ἀγγλία
πρέπει ἀναμφιβόλως νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸν πόλεμον· ἢ
ἂν καὶ ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος θεωρή-

σουν με ἀδιάφορον ὄμμα τὴν σφαγὴν τῶν εἰς τὴν Κρήτην Ἑλλήνων, οἱ ἄλλοι Ἕλληνες θέλουν τρέξει ἀμέσως εἰς βοήθειαν τῶν ἀδελφῶν των, καὶ τότε τί ὠφελεῖ ἂν ἐπιφιλῶ δόγματι εὐρίσκαται ἡ Ἑλλάς εἰς Εἰρήνην; Ἐπάρχει καὶ ἄλλο ἐπιχείρημα, τὸ ὅποιον ἰδύνατο νὰ φέρῃ, καὶ τὸ ὅποιον ἴσως εἶναι τὸ ἰσχυρότερον ἀπὸ ἕλα. Ἡ Κρήτη φυσικὰ δὲν ἔμπορεῖ νὰ διαμένῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Τούρκων, διότι οὕσα πολλὰ πλουσία λαΐα, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ βάλῃ εἰς πειρασμὸν τὰς γειτνιαζούσας Ἐπικρατείας, καὶ διὰ τοῦτο τολμᾷ νὰ προείπῃ, ὅτι ἂν δὲν ἐνωθῇ μετὰ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα, ἡ Ἀγγλία θέλει ἔλθῃ ὀγλήγορα εἰς πόλεμον μετὰ τὴν τὰδε, ἢ ἄλλην Ἐπικράτειαν, ἐξαιτίας αὐτῆς τῆς ἰδίας Κρήτης.

ΔΙΑΤΡΙΒΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ

ἢ

Πρόθεσις φυτείας νέου δένδρου ἐλαίας.

Ἐγραφε ταύτην τὴν διατριβὴν ὁ Κύριος Βουτούρης, διδάσκαλος τοῦ αυτοκρατορικοῦ καὶ βασιλικοῦ Λυκείου τῆς Ἰαδέρης, ἢ ἄλλως Ζαράς, πόλεως πρωτευούσης τῆς Δαλματίας, σκοπὸν ἔχων νὰ παρακινήσῃ τοὺς Δαλμάτας νὰ φυτεύσωσι καὶ νὰ περιποιηθῶσι τὸ δένδρον τοῦτο τῆς ἐλαίας εἰς τὴν πατρίδα των. ἐγὼ δὲ, ἐλπίζουσα ὅτι ἡ τοιαύτη φυτεία θέλει εὐδοκιμήσῃ μάλιστα εἰς τὸ κλίμα τῆς Ἑλλάδος, μετέφρασα τὴν διατριβὴν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ, ἐκδοθεῖσα ἐνδιαλειμάτων διὰ τῆς ἡμερηίδος τῆς Τεργέσης, ἧτις ἐπιγράφεται Παρατηρητὴς Τεργεσινός.

Ἡ σπουδὴ μου αὕτη δὲν ἀποβλέπει ἄλλο, παρὰ τὴν ὠφέλειαν τῆς πατρίδος μου.

Ἡ μεταφραστὴς

Αἰκατερίνα Βαλέτα.(α)

Κείμενον.

Ἡ γῆ εἶναι πηγὴ ἀληθῆς πραγματικῆ καὶ ἀέναντος τῆς

(α) Ἡ καλὴ αὕτη γονὴ εἶναι τοῦ γένους τῶν Σούτζων ἐ υπογράφεται δὲ Βαλέτα, σύζυγον ἔχουσα τὸν Κύριον Σπυρίδωνα Βαλέταν. Τῆς αὐτῆς πόνημα εἶναι καὶ ἡ μεταφραστὴς τῶν Διαλόγων τοῦ Φωκίωτος, συγγάμματος τοῦ σοφοῦ Μαβλῆ.

ὑδαιμονίας τῶν ἔθνων. Πλοῦτος ἄλλοθεν τηγάζων, εἶναι τεχνητὸς καὶ πρόσκαιρος. Ἀπὸ ἤρχισαν οἱ ἄνθρωποι νὰ γεωργῶσιν, ἀνεδείχθησαν ἀθωότεροι, εὐπειθέτεροι, εὐροσύτεροι κατὰ τὸ σῶμα, ἡμερώτεροι τὰ ἦθη καὶ πλέον φιλοπάτριδες. ἡ δὲ πύλις δύναται νὰ ἐπρίζεται πολὺ εἰς τὴν ἀροσίωσιν καὶ εὐφυλίαν των. Ἄλλ' ἡ γῆ, διὰ νὰ καρποφορῇ κατὰ τὴν ἐλπίδα τοῦ ἀνθρώπου, πρέπει ἀναγκαστικὰ νὰ καλλιεργῆται. Ἡ ἀργία εἶναι βλαβερὰ καὶ φυσικῶς καὶ ἠθικῶς. Ὅσα καλὰ βλέπομεν εἰς τὴν κόσμον, εἶναι τῆς ἐργασίας γεννήματα, Ἡ ἀδιάκοπος ἐργασία συνιστᾷ τὴν ζωὴν, τὴν εὐταξίαν καὶ τὸ κάλλος τοῦ κόσμου.

Πρὸς ἀπόλαυσιν καλλίστων καρπῶν, δὲν ἀρκεῖ νὰ χαρῶσεται ἡ γῆ κατὰ τὸν τυχόντα τρόπον. ἀνάγκη πᾶσα νὰ γεωργῆται κατὰ τὴν καλλίστην καὶ ἐπιτηδευσάτην γεωργίαν. Ἄλλο νὰ κατατρίβεται ἀπλῶς ἡ γῆ, καὶ ἄλλο νὰ γεωργῆται μετὰ φρόνησιν. κατὰ τὴν πρώτην περίεσιν, ἡ γῆ ἠμοιάζει τὴν ἀστρογὸν μητρικὴν, ἧτις δίδει πρὸς τὰ πρόγονα παιδιὰ ὅτι, δὲν δύναται νὰ ἀποταμιῶσῃ ὑπὲρ ἑαυτῆς. κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, ἠμοιάζει τὴν φιλόσοφον μητέρα, ἧτις προνοεῖται καὶ προμθεύεται ὑπὲρ τῶν τέκνων της. Ὅταν ἐρωτᾶται ὁ γαιοκτήμων, ἐάν ἀπῆλαυσεν ἀπὸ τὸν ἀγρὸν τοῦ τὸν ἐλπίζομενον καρπὸν, αὐτὸς δὲ ἀποφατικῶς ἀποκρίνεται, δύναται τις ἐλευθέρως καὶ ἀρόβως νὰ ἐπιπέρῃ πρὸς αὐτὸν. Ἄρα ὁ ἀγρὸς δὲν ἐγεωργηθῆ κατὰ τὸν πρέποντα τρόπον.

Ἐκεῖνος γεωργεῖ φρονίμως τὸν ἀγρὸν τοῦ, ὅστις ἐξετάζει ἀ τὴν ποιότητα τῆς γῆς. β. τὸ βάθος της. γ. τὴν ὁμοιότητα ἢ διαφορὰν τῶν ερωμάτων. δ. τὸν χρωματισμὸν αὐτῆς. ε. τὴν ποσότητα τῶν εἰς αὐτὴν διασπαρμένων λίθων, καὶ τὰς ρίζας τῶν ὀρέων, ὅσαι φαίνονται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν της, ἢ κρύπτονται ὑπὸ ὀλίγην γῆν. ε. ἂν ἦναι πρὸς ἀνατολὰς ἢ πρὸς δυσμὰς ἐκτεθειμένη κ. τ. λ. ζ. τὴν θέσιν τοῦ ἀγροῦ ἂν ἦναι ὑψηλὴ, χαμηλὴ, ἐπίπεδος, κατωφερῆς, κίλη, κυρτὴ. ἡ. τοὺς τόπους, ἀπὸ τοῦς ὁποίους περικυκλοῦται, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ ἐπίρροιαν τῶν τόπων τούτων. θ. τοὺς ἀνέμους, ἀπὸ τοῦς ὁποίους καταπνέεται, καὶ τὸν καιρὸν ὅσον οἱ ἀνεμοὶ συνήθως ἐπικρατοῦσιν ἐ τὸν βαθεῖον τοῦ φύχους καὶ τῆς θερμότητος, εἰς τὰ

ὅποσον ὑπάρχει, καὶ τὸν καιρὸν τῆς τούτων διαρκείας· α. τὴν ποσότητα τῆς καταπιπτούσης χιόνος, καὶ τῶν ἡμερῶν ὅσας ἡ χιὼν διαρκεῖ, καὶ τοὺς ἀνέμους τοῦ ὁποίου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπιφέρει· β. τὴν συνήθη ποσότητα τῶν ἐτησίων βροχῶν, ἃν συμβαίνοσι τακτικῶς, καὶ τοὺς συνήθεις καιροὺς τῆς ἀφθονίας αὐτῶν, τῆς μετριότητος καὶ ἐλλείψεως· γ. τὰς ὁξείας ἢ τακτικὰς μεταβολὰς τῆς ἀτμοσφαιρῆς· δ. τὴν ὑγρότητα ἢ ξηρότητα τοῦ τόπου, καὶ πᾶσαν ποτισμὸν ἐπιδέχεται.

Ὁ φρόνιμος γεωργὸς, ζυγοσαθρῶν ὕλας τὰς περιβάσεις ταύτας καὶ τὰς προσερχομένας ἀπὸ τοπικὰ αἴτια, θέλει δυναθῆναι νὰ κρίνη, ποῖα εἶναι τὰ χωρία, ἕνα πρέπει νὰ σπεύρωνται, ποῖα νὰ γίνωνται λειμῶνες, καὶ ποῖα νὰ φυτεύονται.

Ἄφοῦ γὰρ κατὰ τὸν πρέποντα τρόπον ὁ καταμερισμὸς οὗτος, προχωρεῖ ὁ γεωργὸς εἰς ἄλλην διαίρεσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὀρίζεται, τινὰ τῶν σπερμάτων εἰς τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ χωρίον σπειρόμενα, θέλουσιν φέρει καρπὸν πλειοτέρας σαθραῆς τιμῆς (α) ἐν τούτοις ἐκλέγει τὸν σίτον τῆς καλλιτέρας ποιότητος· τὴν αὐτὴν φροντίδα καταβάλλει καὶ εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν λειμῶνων καὶ εἰς τὴν φυτείαν τῶν δένδρων.

(α) Εἶπαμεν, ὅτι πρέπει νὰ προτιμᾶται ὁ καρπὸς ἐκεῖνος, ὅστις ἔχει πλειοτέραν τιμὴν· διότι ἡ τιμὴ εἶναι τὸ μέτρον ὕλου τῶν πραγμάτων, καὶ ἀκολουθῶς πρέπει νὰ μεταβάλλεται ὁποιοῦνδήποτε εἶδος εἰς τὸ τιμιώτερον.

Παρατηρητέον ὅμως, ὅτι ὁ σημειωθεὶς σοφισμὸς δὲν ἔμπορει νὰ ἐπιχρῆθῃ ἐπὶ σαθρῶν βάσεων, καὶ μαθηματικῶν ἀργῶν, ἀλλ' ἐπὶ διδομένων πιθανῶν κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἥττον.

Λέγοντες ὁμοίως, ὅτι πρέπει νὰ παρατηρῶμεν τὴν ποιότητα τοῦ σπειρομένου σίτου, δὲν ἀποκλείομεν μὲ τοῦτο τὴν μεταλλαγὴν τοῦ σπέρματος, τὰ ἐκ πείρας καὶ λόγου ἀποδεικνύεται ὠφέλιμος· τοῦτο μάλιστα εἰσάγεται ἐκ τῆς προσηρημένης γνώμης περὶ πλειοτέρας τιμῆς· ἀρκεῖ μόνον ἀντὶ νὰ ἐκτείνεται ὁ λογαριασμὸς εἰς ἓν μόνον ἔτος, νὰ ἐκτείνεται εἰς ὅλα τὰ ἔτη τῆς μεταλλαγῆς τοῦ σπέρματος. Διὰ νὰ γενῆ τοῦτο, ἕκαστον γέννημα πολυπλασιάζεται.

Εἰς τὸν πρέποντα καιρὸν προπαρασκευάζει τὴν γῆν, κατὰ τὸν ἀρμοδιώτερον τρόπον, καὶ εἰς τὴν πρέπουσαν ὥραν καταβάλλει τὰ σπέρματα, ἐπιφέρων ἀκολουθῶς ἐκείνην τὴν γεωργίαν, τὴν ὁποίαν προτιμοτέρας ζητοῦσι.

Ὅταν μὲ τοιαύτας παρατηρήσεις γεωργήσωσιν εἰς τὴν Δαλματικίαν, θέλουσιν γεννηθῆναι τοὐλάχιστον ἕξ ἢ ἑπτὰ εἶδη κυρίων καρπῶν, καὶ εἰς πᾶσαν διμηνίαν θέλει συλλεχθῆναι νέον γέννημα· ὡς ὅσον εὐφορὸς θέλει ἀποδεχθῆναι ἡ Δαλματικὴ χώρα. (β)· Ἄλλοτε τὰ λοιπὰ

μὲ τὴν ἴδιαν αὐτοῦ τιμὴν, τὸ δὲ ὕλον τῶν τιμῶν μοιράζεται κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἔτων, καὶ οὕτω γνωρίζεται ἡ μεσαία τιμὴ ἐκάστου ἔτους.

Ἡ περὶ σαθραῆς τιμῆς γένομένη παρατήρησις, σκοπὸν ἔχει νὰ διαλύσῃ τὴν ἀπάτην πολλῶν ἀνθρώπων, οἵτινες προτιμῶσι τὸν πολὺν πλοῦτον εἰς μίαν σεγμὴν προσφερόμενον, παρὰ τὴν χρυσὴν καὶ ἀδιάλειπτον μετριότητα.

Πολλοὶ τῶν κατοικούντων ὀρεινοῦς τόπους ἐξεργάζοσαν τὰ δάση τῶν διὰ νὰ πωλήσωσι τὰ ξύλα καὶ σπείρωσιν ἐκεῖ δημητρίους καρπούς. Οἱ ἀνθρώποι οὗτοι εὐτύχησαν μὲν πρὸς καιρὸν, κατήντησαν δὲ εἰς ἀμετάβλητον καὶ σαθρὰν ἀπορίαν. Τὸ αὐτὸ ἀκολουθεῖ καὶ εἰς ἐκείνους, ὅσοι τῶσαν καταλύουσι τὰς δυνάμεις τοῦ ἀγροῦ τῶν, ὅσοι ἀναγκάζονται νὰ τὸν ἀφίσωσιν ἀργῶν διὰ χρόνου πολλοῦ διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν πρώτην εὐφορίαν του.

Οὐδέποτε πρέπει νὰ ἐκκενῶμεν τὰς πηγὰς τοῦ πλούτου· οἰμὸν ἐξηνητημένοι θησαυροὶ, τέλος πάντων, δαπανῶνται· αἱ δὲ τῶν ἀγρῶν ἀφαρμαὶ καρποφοροῦσι πάντοτε.

(β) Δὲν πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅτι, ἂν σήμερον εἰς τὴν Μορλακίαν δὲν ἔχωσιν ἕξ ἢ ἑπτὰ εἶδη γεννημάτων, ἔχουσιν ὅμως δύο ἀναλογοῦντα μὲ τὰ ἑπτὰ· ὁ λόγος οὗτος δὲν εἶναι ἰσχυρὸς. Ἐπειδὴ, ὅπου εἶναι ποικίλη ἡ γῆ, καὶ εὐδοκιμοῦσι διάφορα γέννηματα (ὡς εἰς τὴν Μορλακίαν) δὲν εἶναι ἀποδεδειγμένον, ὅτι δύο γεννήματα ἰσοδυναμοῦσιν πρὸς ἑπτὰ, σπειρόμενα εἰς τὴν γῆν μὲ φρόνησιν, καὶ ὀρισμένα κατὰ τὸν προσφορώτερον τρόπον. Ἄλλως πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν παράλογον γνώμην, ὅτι εἰς πᾶσαν γῆν πάντα τὰ σπέρματα τελειοφοροῦσι. Τὸ μὲν εὐδακί.

μετ' εἰς χωρία κατωφερῆ, ὅπου ἡ γῆ εἶναι ἠνωμένη μετ' πέτρας, τὸ δὲ δὲν εὐδοκίμει. Ἐπειτα δὲν ἀληθεύει, ὅτι πρὸς τοὺς Μορλάκους εἶναι τὸ αὐτὸ, νὰ ἔχουσιν ἑκατὸν εἰς μίαν φορὰν, ἢ διαμοιρασμένα εἰς διαφόρους καιροὺς τοῦ ἔτους· ἐπειδὴ εἰς μὲν τὴν πρώτην περίεσιν, δαπανῶσι τὸ πᾶν κατὰ τοὺς πρώτους ἕξ μῆνας, καὶ μένουσι μηδὲν ἔχοντες τὴν λοιπὸν τοῦ ἔτους καιρὸν· εἰς δὲ τὴν δευτέραν ὑπόθεσιν, δὲν μένουσι κανένα μῆνα σερμημένοι καρπῶν. Οἱ χωρικοὶ εἰς τὴν περίεσιν ταύτην φέρονται κατὰ λόγον ἀντίστροπον πρὸς τοὺς ἐμπόρους· ἐκεῖνοι μὲν δαπανῶσιν ἀναλόγως πρὸς τὰ χρήματα, ὅσα ἐπὶ χεῖρας ἔχουσιν. οὗτοι δὲ περδαίνουσι κατ' ἀναλογίαν ὅσων μεταχειρίζονται κεφαλαίων.

Ὅταν πρόκειται γεωργία περισσοτέρων ἐπερμάτων, ὁ χωρικός ἔχει ἐργασίαν πάντοτε. Ὅταν δὲ δύο μόνων, κατὰκειται εἰς τὴν ἀργίαν πολὺν καιρὸν, καὶ παραδίδεται εἰς τὴν ἀσωτίαν καὶ ὕλας τὰς κακίας.

Η Νῆσος τῆς Αἰγίνης, κειμένης εἰς τὸ κέντρον τοῦ κόλπου τοῦ σχηματιζομένου ἀπὸ τὴν Ἀττικὴν, Μέγαρον καὶ τὸ Βορριανοτολικὸν μέρος τῆς Πελοποννήσου, ἦτον περίφημος διὰ τὴν ναυτικὴν τῆς δυνάμιν, καὶ τὸν πλοῦτον τῶν κατοίκων τῆς, ἕως ὅτου οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τοῦ Περικλέους τοὺς ἐδίωξαν ἀπὸ τὴν Πατρίδα των. Περιέχει δὲ ἀκόμη λείψανα τινὰ τῆς προτέρας τῆς λαμπρότητος, καὶ τὸ σημαντικότερον ἀπὸ αὐτὰ εἶναι ὁ ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς, κείμενος εἰς τὴν κορυφὴν ὄρους τινὸς τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος, τὸ ὅποιον εἶναι σκεπασμένον ἀπὸ δένδρα ἕως καὶ εἰς αὐτὴν τὴν κορυφὴν του· τοῦτο ἀναμφιβόλως ἠμπορεῖ νὰ συγκαταριθμηθῇ μετὰ τῶν ἐρείπλων τῶν ἀρχαιοτάτων Ἑλληνικῶν ναῶν· ὁ ναὸς οὗτος εἶναι τῆς Δωρικῆς τάξεως, κατασκευασμένος ἀπὸ πέτραν, λαμπρὰν μὲν, ἀλλ' ἀσχημισμένην μολὺ ἀπὸ τὸν χρόνον. 22 ἀπὸ τὰς ἐσωτερικὰς εἰσόδους εἰσὼν ἀκόμη θροναί, ἐπειδὴ ὑπάρχουν καὶ πέντε ἀπὸ ἐκείνας, αἱ ὅποιαι ἦσαν ἐντὸς τοῦ αἰκηματίου· μερικαὶ ἀπὸ αὐτῶν ἐβλάθησαν πολὺ, διότι τὰς ἔχουν σκαμμένας ἕως εἰς τὰ κέντρα των, διὰ νὰ εὔρουσιν μέταλλων· πλησίον τοῦ λιμένος· τῆς Αἰγίνης εἰσὼν δύο μοναχὰ εἰσὼν, τὰ μόνον λείψανα ναοῦ τινὸς ὑποσχεμένου ὅτι ἦτον ἀριερωμένος εἰς τὴν Ἀρροδίτην.

Εἰς τινὰ μέρη τῆς Πελοποννήσου ἀπαντῶνται πολλὰ ἐρείπια ἀρχαίων οἰκοδομῶν, ἐκ τῶν ὁποίων τινὰ εἶναι πολὺ περίεργα. Εἰς τὴν Κόρινθον παρὰ χάρ· εὐρίσκονται τινὲς εἰσὼν ἐντὸς Δωρικῆς ἀρχαιοτάτου Ναοῦ, κατασκευασμένου ἀπὸ σκληρὰν τιτανάδη Πέτραν, ἧτις πιθανῶς ἦτον πρότερον ἀλειμμένη μετ' ἀλειφῆν κατασκευασμένην ἀπὸ μάρμαρον, ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτον εὐσηθίζετο κοινῶς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας. Μεταξὺ τοῦ Ἄργους καὶ τῆς Κρίνου, εὐρίσκονται ἀκόμη δύο τρεῖς εἰσὼν Δωρικῆς τινὸς Ναοῦ, ἀριερωμένου εἰς τὸν Νέμαϊον Δία. Κατὰ τὰς Βασσὰς, πλησίον τῆς Φιγαλίας, τὰ περίεργα λείψανα τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἐπικουρίου Ἀπόλλωνος, θαυμασίου καὶ κατὰ τὸ στέδιον, καὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, ἀξιολόγου δὲ καὶ διὰ τὴν θέσιν του, ἀπὸ τὴν ὁποίαν φαίνονται τὸ ὄρος τῆς Ἰθάκης, ὁ κόλπος τῆς Μεσσηνίας, καὶ ἄλλα θαυμάσια ἀντικείμενα, ἐλευθέρουν τὴν προσεκτικὴν παρατήρησιν ἐκάστου φίλου τῶν τεχνῶν· οὗτος ὁ Ναὸς, εἰς ἐκ τῶν ὠραιωτέρων τῆς Πελοποννήσου, ἦτον ἔργον τοῦ Ἰκτινίου τοῦ περιφήμου ἀρχιτέκτονος τοῦ Παρθενῶνος. Οἱ Φιγαλῖοι ἤγειραν αὐτὸν εἰς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐπειδὴ, κινδῶν ὑπέθεταν, τοὺς ἐλευθέρωσεν ἀπὸ μίαν λοιμικὴν νόσον· οὗτος εἶναι ἀπὸ τὰ ἐντελέστερα ἀρχέτυπα τοῦ Ἑλληνικοῦ Δωρικοῦ· τὸ μᾶκρος του εἶναι 125 ποδῶν, καὶ τὸ πλάτος του 75· ἡ ἀναλογία τῶν εἰσὼν καὶ τῆς κορυφίδος εἶναι ὠραιώτατη, καὶ τὸ ὕλον αὐτοῦ εἶναι ἀρμοδιότατον εἰς τὸν θεόν, διὰ τὸν ὅποιον ἦτον κατασκευασμένος. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ οἰκηματος εἶναι εὐλισμένον μετ' εἰσὼν τῆς Ἰωνικῆς τάξεως, κολλημένας εἰς τὸν τεῖχον μετ' εἰσὼν ἐξαιρετον, καὶ τὰ ἐπιεῖλια, καὶ αἱ εἰσὼν αὐταὶ εἶναι ἀρχέτυπα, καὶ εἰς πολλὰ πράγματα εὐάρετα. Αὐταὶ αἱ εἰσὼν ὑπεσῆριζαν μίαν κυρῶνίδα, ὁ ζωφόρος τῆς ὁποίας ἦτον καλλιπισταμένος μετ' εἰσὼν ζωγραφίας τῶν ἀγαπητῶν ἀντικειμένων τῶν Ἑλλήνων δηλ. τῶν μαχῶν τῶν Ἀμαζόνων, καὶ τῶν μαχῶν τῶν Κενταύρων καὶ Λαπίθων. Ταῦτα τὰ μάρμαρα ἐξάχθησαν ἐκ τοῦ σωροῦ τῶν ἐρείπλων, ὑπὸ τὰ ὁποία ἦτον θαμμένα, ἀπὸ Γερμανοῦς καὶ Ἀγγλοῦς, οἵτινες τὰ ἐπέσπεσαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἀγγλίας, καὶ τὰ πολὺμα ταῦτα λείψανα τὰ τοσοῦτον καιρὸν κεκρυμ-

να, σολίζουσαν σήμεραν τὸ Ἀγγλικὸν Μουσεῖον.

Τὰ τεύχη τῆς Μασσηνίας, τὰ ὅποια τόσαι ἐνδόξως ὑπεράσπισθησαν τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐναντίου τῶν Σπαρτιατῶν, σωζονται εἰς ἄχροα μέρη μάρτυρες τῆν μεγάλης ἰσχύος ἐκείνης τῆς πόλεως, πρῶτον μὲν κατασραφεύσης ἀπὸ ἐκείνου τὸν δυνατὸν ζηλοῦτον γείτονα, μετὰ ταῦτα δὲ ἀνακτισθεύσης ἀπὸ τὸν Ἐπαμῶνδα, ἀφοῦ ἐνίκησε τοὺς Λακεδαιμονίους, εἰς τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην.

Εἰς τὰς Μοκίνας, ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῆς Ἀργολίδος, εὐρίσκονται διάφορα μνήματα, τὰ ὅποια εἶναι ὑπόγεια, κυκλοειδῆ κατὰ τὸ σῆμα, καὶ παραβολικὰ εἰς τὸ τρίμημα. Τὸ σημαντικώτερον ἐξ' αὐτῶν εἶναι ὁ ὀνομαζόμενος τάφος τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἢ ὁ θησαυρὸς τοῦ Ἀτρέως. τὸ ἔνδον αὐτοῦ ἦτον πιθανότατα ερωμένον μὲ ὀρείχαλκον, καὶ ἡ εἴσοδος του σολισμένη μὲ κοικίλα μάρμαρα. αἱ εἴηλαι πλοίου τῆς θύρας καὶ ἄλλων ἐμπροσθινῶν μερῶν, ἔχουν ἐξαιρετοὺς ἐλικοειδεῖς καλλωπισμοὺς. εἶναι δὲ ἐν ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα λείψανα τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀποδίδεται εἰς τοὺς Κύκλωπας.

ΜΥΙΑ ΚΑΙ ΜΕΛΙΣΣΑ.

Μυία καυχωμένη πρὸς μέλισσαν ἔλεγεν, Ἐγὼ μὲν συγκατοικῶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ἐμβαίνω εἰς αὐτὰ τῶν βασιλέων τὰ παλάτια, παρασέκω εἰς τὰς βασιλικὰς τραπέζας ἀκάλεστος, καὶ γεύομαι χωρὶς κόπον, πολλάκις καὶ πρὶν αὐτοὶ ἀπλώσωσι τὰς χεῖρας, τὰ νοσιμώτερα βρώματα. σὺ δὲ κοπιᾷς ἀζεις ὕλην τὴν ἡμέραν, κλεισμένη εἰς τὸ κυψέλιον, ἢ, ἀν ἐκβῆς πρὸς ὀλίγον, περιέρχουσαι τὰ δάση, συναθροίζουσαι τὴν ἀναγκαίαν ὕλην, διὰ νὰ κατασκευάσῃς τὸ μέλι, τὸ ὅποιον τρέφει περισσότερον τὰς μυίας καὶ τοὺς ἀνθρώπους παρὰ σέ. Δικαίως, ἀπεκρίθη ἡ μέλισσα, ἤθελες καυχᾶσθαι εἰς τὴν τύσῃν σου ἀργίαν καὶ τρυφήν, ὦ μυία, ἐὰν ἀπ' αὐτὰς ἐκέρθαινες καμμίαν τιμὴν. Ἄλλ' οἱ ἀνθρώποι εἶναι τόσον βαρυνόμενοι ἀπὸ τὴν ἀναισχυντίαν σου, ὡς ἐκτασκέϊσκον ἐπίτηδες ὄργανα, τὰ μυιασῆρια, διὰ νὰ σέ διώκωσιν ἀπὸ τοὺς οἴκουσ των.

Τιμάται κατ' ἔτος Φ. 25. Καθ' ἑξάμηνον Φ. 13

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Ε. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ.